

(i) Printed Page : 4

Roll No.

(ii) Questions : 12

Sub. Code :

8	0	2	6
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	1
---	---	---	---

B.Ed. (Gen.) 1st Semester
1128

PEDAGOGY OF SOCIAL STUDIES (In all Mediums)

(Same for USOL Candidates of 1st Semester)

Paper-P-1.1/1.2 Opt (XXI)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :- Kindly attempt one question each from Units-I to IV.
Unit-V is compulsory.

UNIT-I

1. Define Social Studies. Discuss its correlation with Mathematics. 2+6
2. Discuss objectives of Social Studies for 9th class with reference to Bloom's Taxonomy. 8

UNIT-II

3. How Project method is related with construction of knowledge ? Discuss its limitations. 2+6
4. Define techniques of teaching. Discuss procedure of jurisprudential enquiry model. 2+6

UNIT-III

5. Discuss recommendations of NCF 2005 for curriculum of Social Studies. 8
6. How Globe is better than Maps for teaching Social Studies ? Also discuss limitations of Globe. 4+4

UNIT—IV

7. Discuss procedure of co-operative learning approach. 8
8. Discuss strengths of constructive approach in relation to teaching of Social Studies. 8

UNIT—V

9. Kindly construct four objectives for any topic of Social Studies with respect to cognitive domain of Bloom's taxonomy. $\frac{1}{2} \times 4$
10. Write two limitations of Jurisprudential enquiry model for teaching Social Studies. 2
11. Discuss two merits of globe which are not of chart as teaching aid. 2
12. Write meaning of ICT based approach. 2

(हिन्दी माध्यम)

नोट :— प्रत्येक यूनिट-I से IV में से एक-एक प्रश्न करें। यूनिट-V अनिवार्य है।

यूनिट-I

1. सामाजिक अध्ययन का भाषाओं के साथ कैसे सहसंबंध है ? 8
2. सामाजिक विज्ञान सामाजिक अध्ययन से कैसे भिन्न है ? 8

यूनिट-II

3. विधि और तकनीक की अवधारणा में क्या अंतर है ? स्रोत विधि के गुणों की चर्चा करें। 2+6
4. सामाजिक अध्ययन सिखाने के लिए बुद्धिशीलता कैसे उपयोगी है ? 8

यूनिट-III

5. सामाजिक अध्ययन के पाठ्यक्रम के संबंध में NCF-2005 में किन मुद्दों की चर्चा की गई है ? 8
6. वास्तविक और नमूनों के बीच अंतर करते हुए, परिभाषित करें। नमूनों की खूबियों की चर्चा करें। 2+6

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਸਹਕਾਰੀ ਸੀਖਣੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8
8. ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਮੇਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਬਲੂਮ ਦੇ ਟੈਕਸੋਨੌਮੀ ਦੇ ਸੰਜ਼ਾਨਾਤਮਕ ਡੋਮੇਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਮੇਂ ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਦੇ ਕਿਸੀ ਖੀ ਵਿਸ਼ਯ ਦੇ ਲਿਏ ਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ਯੋਂ ਕੋ ਬਤਾਏ। $\frac{1}{2} \times 4$
10. ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਣੇ ਕੇ ਲਿਏ ਨਯਾਯਿਕ ਜਾਂਚ ਮੌਡਲ ਦੀ ਦੋ ਸੀਮਾਏਂ ਲਿਖੋ। 2
11. ਗਲੋਬ ਕੇ ਦੋ ਗੁਣੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਿੱਖਣ ਸਹਾਯਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਚਾਰਟ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। 2
12. ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ. ਆਧਾਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਕਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ। 2

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਯੂਨਿਟ I ਤੋਂ IV ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਯੂਨਿਟ V ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 8
2. ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਤੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ? 8

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ? ਸਰੋਤ ਵਿਧੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 2+6
4. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਬਰੇਨ ਸਟੋਰਮਿੰਗ ਕਿਵੇਂ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ ? 8

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਐਨਸੀਐਫ-2005 ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ? 8
6. ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 2+6

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8
8. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਬਲੋਮ ਦੇ ਟੈਕਸੋਨੋਮੀ ਦੇ ਸੰਘਨਾਤਮਿਕ ਡੋਮੇਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਲਈ ਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੋ। $\frac{1}{2} \times 4$
10. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਡਲ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। 2
11. ਗਲੋਬ ਦੇ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਚਾਰਟ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। 2
12. ਆਈਸੀਟੀ ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ। 2

(i) Printed Page : 4

Roll No.

(ii) Questions : 12

Sub. Code :

8	0	2	6
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	1
---	---	---	---

B.Ed. (Gen.) 1st Semester
1128

PEDAGOGY OF SOCIAL STUDIES (In all Mediums)

(Same for USOL Candidates of 1st Semester)

Paper-P-1.1/1.2 Opt (XXI)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :- Kindly attempt one question each from Units-I to IV.
Unit-V is compulsory.

UNIT-I

1. Define Social Studies. Discuss its correlation with Mathematics. 2+6
2. Discuss objectives of Social Studies for 9th class with reference to Bloom's Taxonomy. 8

UNIT-II

3. How Project method is related with construction of knowledge ? Discuss its limitations. 2+6
4. Define techniques of teaching. Discuss procedure of jurisprudential enquiry model. 2+6

UNIT-III

5. Discuss recommendations of NCF 2005 for curriculum of Social Studies. 8
6. How Globe is better than Maps for teaching Social Studies ? Also discuss limitations of Globe. 4+4

UNIT-IV

7. What are pre-requisites of PPT preparation ? 8
8. Discuss limitations of Constructive approach. 8

UNIT-V

9. Write meaning of Social Studies and Social Science.
10. Write four merits of lecture method.
11. Describe NCF.
12. Four limitations of e-learning. 2×4=8

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- I से IV यूनिटों में प्रत्येक में से एक प्रश्न करें। यूनिट V अनिवार्य है।

यूनिट-I

1. सामाजिक अध्ययन को परिभाषित करें। गणित के साथ इसके सहसंबंध पर चर्चा करें। 2+6
2. ब्लूम के वर्गीकरण के संदर्भ में 9वीं कक्षा के लिए सामाजिक अध्ययन के उद्देश्यों पर चर्चा करें। 8

यूनिट-II

3. ज्ञान के निर्माण से परियोजना विधि कैसे संबंधित है ? इसकी सीमाओं पर चर्चा करें। 2+6
4. शिक्षण की तकनीक को परिभाषित करें। विधिशास्त्रीय पूछताछ मॉडल की प्रक्रिया पर चर्चा करें। 2+6

यूनिट-III

5. सामाजिक विज्ञान के पाठ्यक्रम के लिए एन.सी.एफ. 2005 की सिफारिशों पर चर्चा करें। 8
6. सामाजिक विज्ञान शिक्षण में ग्लोब मानचित्र से बेहतर कैसे है।

4+4

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਪੀ.ਪੀ.ਟੀ. ਦੀ ਤੈਧਾਰੀ ਕੇ ਲਿਏ ਪੂਰਵ-ਆਕਝਕਤਾਏ ਕਧਾ ਹੈਂ ?
8. ਰਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਯ ਕੀ ਸੀਮਾਓਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਘਧਯਨ ਓਰ ਸਾਮਾਜਿਕ ਵਿਝਾਨ ਕਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
10. ਵਧਾਵਧਾਨ ਵਿਧਿ ਕੇ ਚਾਰ ਗੁਯ ਲਿਖੋਂ।
11. ਏਨ.ਸੀ.ਏਫ. ਕਾ ਵਰਨਾਨ ਕਰੋਂ।
12. ਈ-ਲਰਨਿੰਗ ਕੀ ਚਾਰ ਸੀਮਾਏਂ। 2×

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- I ਤੋਂ IV ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਯੂਨਿਟ-V 2 ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਗਣਿਤ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸਹਿਸੰਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਬਲੂਮ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ 9ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਸਟਡੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਗਿਆਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਧੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ? ਇਸ ਕਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਸ਼ਿਕਸਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਵਿਧੀਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਸੋਸ਼ਲ ਸਟਡੀਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਈ ਐਨ. ਸੀ. ਐਫ. 2005 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਸੋਸ਼ਲ ਸਟਡੀਜ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਕਿਵੇਂ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ? ਗਲੋਬਲ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਪੀ. ਪੀ. ਟੀ. ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ ? 8
8. ਰਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।
10. ਲੈਕਚਰ ਵਿਧੀ ਦੇ ਚਾਰ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।
11. ਐਨ. ਸੀ. ਐਫ. ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
12. ਈ-ਲਰਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ। $2 \times 4 = 8$

1028

B. Ed. (General)-1st Semester

Paper-1.1/1.2 [Opt. (xxi)]: Pedagogy of Social Studies

*(Same for USOL Candidates of 1st Semester)**(In all mediums)*

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 40

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. IX (Unit-V) which is compulsory and selecting one question each from Unit I-IV.

- *_*_* -

UNIT - I

- I. Define the term Social Studies. Discuss the nature and scope of Social Studies in detail. (3+5)
- II. What is the difference between aims and objectives? Discuss the aims and objectives of teaching Social Studies with reference to Bloom's Taxonomy. (2+3+3)

UNIT - II

- III. Enlist the various methods of teaching of Social Studies. Discuss the project method in detail. (3+5)
- IV. Discuss any two devices and techniques of teaching Social Studies with their merits and limitations. (4+4)

UNIT - III

- V. What are the salient features of Social Studies Curriculum at Secondary Stage? Discuss the issues and recommendations of NCF-2005. (8)
- VI. Discuss the role of various teaching aids in Social Studies teaching and also explain the role of teacher in the use of these teaching aids. (4+4)

UNIT-IV

- VII. Discuss the concept and procedure of co-operative learning approach in Social Studies teaching. (8)
- VIII. Define constructivist approach in Social Studies teaching. Discuss its strengths and limitations. (2+6)

UNIT-V

- IX. Write short notes on the following: -
- (a) Difference between Social Studies and Social Science.
- (b) Difference between Aims and Objectives.
- (c) Advantages and limitations of Dale's Cone of Experiences.
- (d) ICT based approach. (4×2)

- *_*_* -

(Hindi/Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

Sub. Code: 8026

(2)

ਨੋਟ: - ਕੁਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ ੧ (ਭਾਗ-੧) ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ (੧-੪) ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਬਥਨ ਕਰੇ ਜੂਏ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਜੇ। ਸਬੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੀ ਕੇ ਅੱਕ ਸਮਾਨ ਹੈ।

._*.*._

ਭਾਗ-੧

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੧: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜੇ। ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਕੇ ਖੇਤਰ ਓਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੁਤ ਬਯਾਖਯਾ ਕੀਜੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੨: ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯੋ ਓਰ ਲਫ਼ਯੋ ਮੇਂ ਕਯਾ ਅੰਤਰ ਹੈ? Bloom ਕੇ ਵਰਗਿਕਰਣ ਕੇ ਸੰਦਰਭ ਮੇਂ ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਨੇ ਕੇ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯੋ ਓਰ ਲਫ਼ਯੋ ਕਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕੀਜੇ।

ਭਾਗ-੨

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੩: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਨੇ ਕੀ ਵਿਧਿਨ ਵਿਧਿਯੋ ਕੀ ਸੂਚੀ ਤੈਯਾਰ ਕੀਜੇ। ਪ੍ਰੋਜੇਕਟ (ਯੋਜਨਾ) ਵਿਧਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੁਤ ਬਯਾਖਯਾ ਕੀਜੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੪: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਨੇ ਕੀ ਕੋਓਂ ਦੋ ਤਕਨੀਕੋਂ ਓਰ ਉਪਕਰਣੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋ ਓਰ ਕਸਿਯੋਂ ਕੀ ਬਯਾਖਯਾ ਕੀਜੇ।

ਭਾਗ-੩

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੫: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਕੇ ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ ਕੀ ਪ੍ਰਸੁਖ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਯਾ ਹੈ? NCF-2005 ਕੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ੋਂ ਓਰ ਮੁਦ੍ਦੋਂ ਕਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕੀਜੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੬: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਨੇ ਮੇਂ ਵਿਧਿਨ ਅਧਯਾਪਨ ਸਹਾਯਕ ਸਾਮਗ੍ਰਿਯੋ ਕੀ ਖ਼ੂਮਿਕਾ ਓਰ ਤਨ ਸਹਾਯਕ ਸਾਮਗ੍ਰਿਯੋਂ ਕੇ ਉਪਯੋਗ ਮੇਂ ਅਧਯਾਪਕ ਕੀ ਖ਼ੂਮਿਕਾ ਕੀ ਬਯਾਖਯਾ ਕੀਜੇ।

ਭਾਗ-੪

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੭: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਨੇ ਮੇਂ ਸਹਯੋਗੀ-ਸਿਖ਼ਣ ਪਛਾਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਓਰ ਅਵਧਾਰਣਾ ਕੀ ਬਯਾਖਯਾ ਕੀਜੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੮: ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਪਛਾਨੇ ਕੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਛਾਨੇ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜੇ। ਇਸਕੇ ਗੁਣੋ ਓਰ ਦੋਬੋਂ ਕਾ ਖ਼ੀ ਵਰਨਨ ਕੀਜੇ।

ਭਾਗ-੫

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-੯: ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਲਿਖਿਏ:-

(ਕ) ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਧਯਯਨ ਓਰ ਸਾਮਾਜਿਕ ਵਿਜ਼ਾਨ ਮੇਂ ਅੰਤਰ।

(ਖ) ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯੋ ਓਰ ਲਫ਼ਯੋ ਮੇਂ ਅੰਤਰ।

(ਗ) Dale Cone ਕੀ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕਤਾ ਕੇ ਲਾਭ।

(ਘ) ICT ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ।

._*.*._

Sub. Code: 8026

(3)

ਨੋਟ: ਯੂਨਿਟ 1 ਤੇ 4 ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਯੂਨਿਟ-5 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ।

._*.*._

ਯੂਨਿਟ-1

1. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਸਬਦ ਦੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

2. ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? Bloom ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਪੜਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਵੇਚਨ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-2

3. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਪੜਾਉਣ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਯੋਜਨਾ) ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵੇਰਵਾ ਦਿਉ।

4. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਪੜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਦੋ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-3

5. ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਪੜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? NCF-2005 ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

6. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਪੜਾਉਣ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਧਿਆਪਨ ਸਹਾਇਕ ਸਾਮਗਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਸੋ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਹਾਇਕ ਸਾਮਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-4

7. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਪੜਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਧਤੀ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

8. ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਪੜਾਉਣ ਵਿਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਧਤੀ ਦੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਇਸਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-5

9. ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
(ੳ) ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਅੰਤਰ।
(ਅ) ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ।
(ੲ) Dale Cone ਦੀ ਅਨੁਭਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਖਾਮੀਆਂ।
(ਸ) ICT ਪਧਤੀ।

._*.*._